

Nieuwe waarschuwingsvlaggen voor meer veiligheid aan het strand

Nederlandse stranden trekken jaarlijks miljoenen bezoekers uit binnen- en buitenland. Veel van hen zoeken verkoeling in zee, zwemmen, spelen, of beoefenen watersport. De zee is geliefd, maar brengt ook risico's met zich mee. Elk jaar zijn er tientallen verdrinkingsgevallen en redden lifeguards nog veel meer mensen uit het water. Goede voorlichting over de risico's en advies over veilig gedrag zijn daarom van levensbelang. VU Amsterdam en Mijksenaar Lab ontwikkelden en onderzochten nieuwe ontwerpen voor de strandvlaggen die mensen ter plekke informeren over de actuele veiligheidssituatie.

Introductie van de nieuwe vlaggen op het Haagse strand (april 2025)

Foto: Reddingsbrigade Nederland

Bestaande vlaggen werden slecht begrepen

Waarschuwingvlaggen worden al tientallen jaren gebruikt om badgasten te informeren en waarschuwen voor gevaar. De afgelopen jaren deden Mijksenaar Lab en de VU Amsterdam onderzoek naar de werking van deze vlaggen. De resultaten van onze eerste twee studies waren zorgwekkend: de bestaande, internationaal gestandaardiseerde vlaggen worden door de meeste Nederlandse én buitenlandse strandgangers slecht begrepen. De rode vlag snappen mensen nog wel (Niet zwemmen, zeer gevaarlijk!), maar de betekenis van bijvoorbeeld de gele, paarse of rood-gele vlag is voor de meesten onduidelijk.

Vlaggen die niet worden begrepen dragen natuurlijk niet bij aan de veiligheid van strandbezoekers. Daarom stelden wij ons als doel om een nieuw, wetenschappelijk onderbouwd informatieontwerp te ontwikkelen dat zorgt voor beter begrip, meer opvolging en uiteindelijk: meer veiligheid.

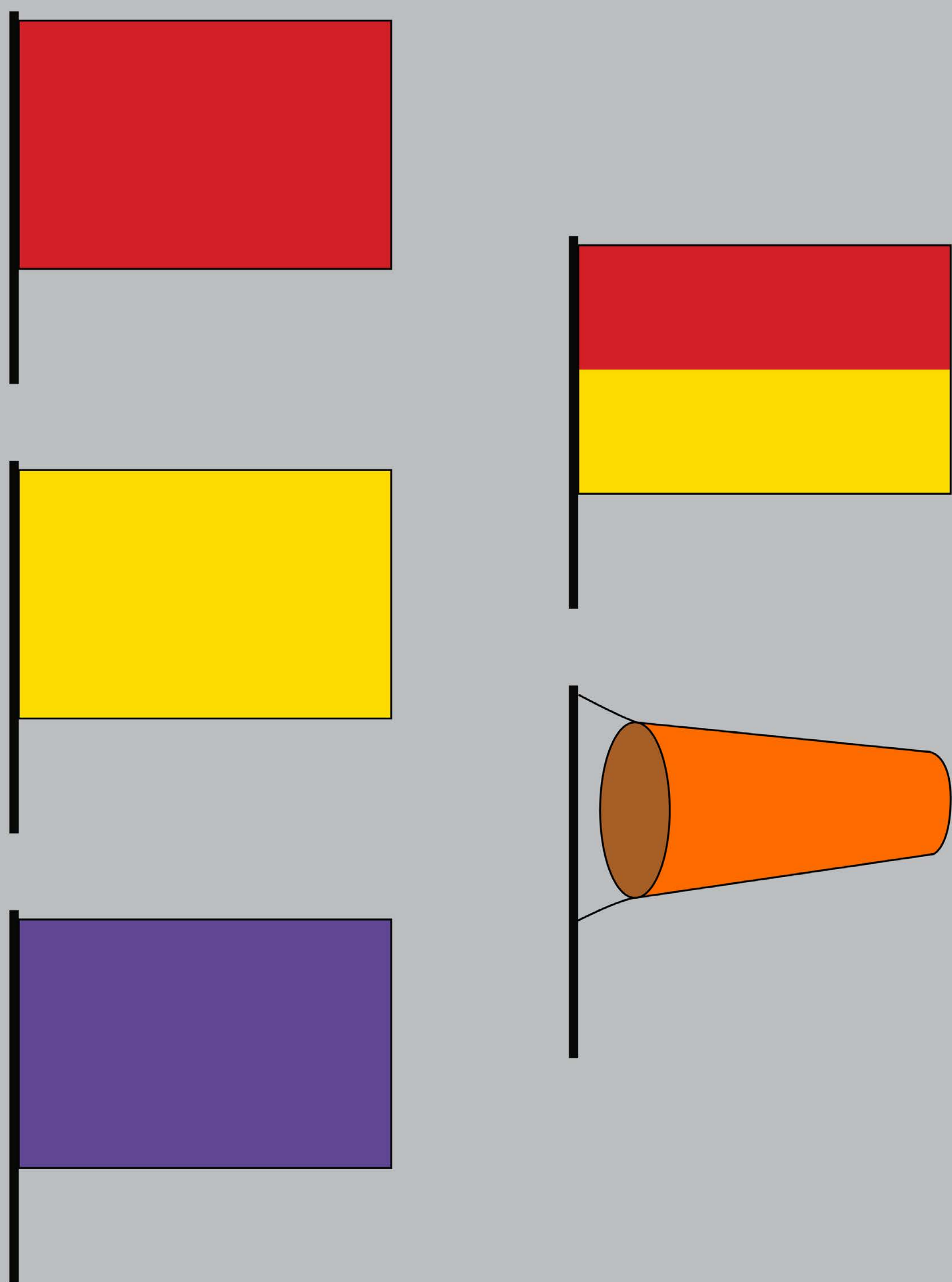
Teksten en pictogrammen zorgen voor meer duidelijkheid

We ontwierpen en testten pictogrammen voor op de vlaggen, zodat hun betekenis in één oogopslag duidelijk is. De pictogrammen bleken bijzonder effectief: het aantal juiste antwoorden op de vraag 'Wat betekent deze vlag?' verdubbelde. Nog belangrijker: de pictogrammen leidden ook tot veiligere voornemens over gedrag. Bij de bestaande gele vlag (Pas op met zwemmen, gevaarlijk!) bijvoorbeeld zouden 7 op de 10 mensen het water ingaan. Met het nieuwe pictogram op de vlag was dat nog maar 1 op de 10.

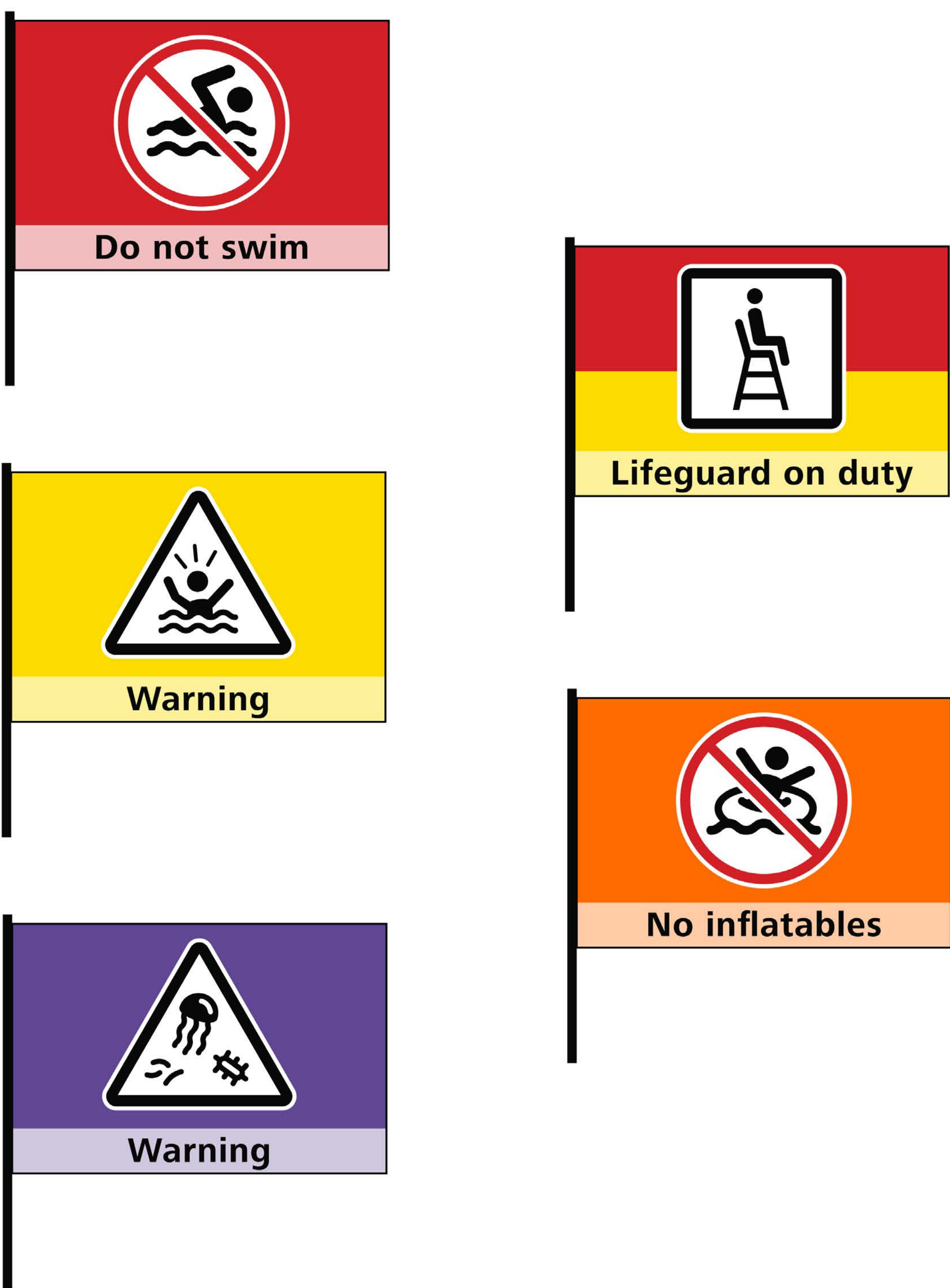
Na het onderzoeken van verschillende varianten met honderden deelnemers, ontwikkelden we een definitieve set van vijf nieuwe vlaggen. Afgelopen zomer testten we de vlaggen, met pictogrammen én teksten, op het strand van Julianadorp en Wassenaar onder Nederlandse en internationale strandgangers. Wederom bleken de nieuwe ontwerpen te leiden tot veiligere voornemens voor gedrag.

En nu is het zover: vier jaar onderzoek heeft geleid tot de introductie van vijf nieuwe strandvlaggen, die binnenkort langs de hele Nederlandse kustlijn zullen wapperen. Een fantastische mijlpaal, die hopelijk bijdraagt aan meer veiligheid op het strand.

de oude vlaggen

de nieuwe vlaggen

Veelgestelde vragen

Wil je meer weten? Neem gerust contact op of lees hieronder alvast reacties op veelgestelde vragen en opmerkingen.

Waarom zijn de teksten in het Engels?

De teksten zijn toegevoegd als extra verduidelijking bij de pictogrammen. Waar mogelijk worden deze teksten in meerdere talen aangeboden, zoals Nederlands, Duits en Engels – bijvoorbeeld op de borden bij de strandopgangen. Op de vlaggen zelf is gekozen voor één taal om de tekst kort te houden. Omdat er veel internationale bezoekers naar de stranden komen en niet-Nederlandse strandgangers relatief juist vaker in de problemen komen, is gekozen voor Engels: zo zijn de teksten voor zoveel mogelijk bezoekers begrijpelijk, en ook voor de meeste Nederlanders makkelijk te volgen.

Als het niet waait of de vlag juist hard wappert, zijn pictogram en tekst niet goed leesbaar.

Dat klopt, al kan hier iets aan gedaan worden, bijvoorbeeld door een uithouder (stokje bovenin) te gebruiken. Belangrijker nog: de combinatie van kleuren, pictogrammen en teksten wordt niet alleen op de vlaggen toegepast, maar ook op allerlei andere informatiedragers. Denk aan apps, websites, borden en schermen bij stranden, flyers en zelfs weerberichten.

Door steeds dezelfde beeldtaal te gebruiken, groeit de bekendheid en verwachten we dat mensen de betekenis van de vlaggen steeds beter leren kennen.

Als de huidige kleuren niet duidelijk zijn, waarom zijn die dan niet aangepast?

Een terechte vraag. In het publieksonderzoek van het Weekend van de Wetenschap bekijken we onder andere welke kleuren mensen het meest logisch vinden. De resultaten delen we in september in een publieksrapport. Voor nu is besloten om vast te houden aan de internationale standaardkleuren. Lokaal afwijken van deze standaard zou juist kunnen leiden tot verwarring – en dat willen we natuurlijk voorkomen.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. Fenne Roefs van Mijksenaar Lab en de Vrije Universiteit Amsterdam en prof. dr. Chris Olivers en dr. Joshua Snell van de Vrije Universiteit Amsterdam Amsterdam, in samenwerking met Martin Hoogslag en Bernard Korte van het Nederlands Instituut Veiligheid Zwemwater.

Het onderzoek is onderdeel van landelijk project Het Strand Veilig, gefinancierd door de Nederlandse ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Infrastructuur en Waterstaat. Publicaties over het onderzoek zijn verschenen in het wetenschappelijke tijdschrift Safety Science en in de Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Europe.

Vlag 'Lifeguard on duty' bij de reddingspost in Zandvoort (juli 2025)

Foto: Mijksenaar